

Sygn. akt VIII RC 75/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Marta Kazaniecka

Protokolant: stażysta Katarzyna Lipińska

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa D. W.

przeciwko A. W.

o ustanowienie przez sąd rozdzielenia majątkowej

I. ustanawia rozdzielenie majątkowe w małżeństwie powoda D. W. i pozwanej A. W., zawartym w dniu 27 października 2007 r. w C., akt małżeństwa nr 3216011/00/AM/ (...) sporządzony przez Urząd Stanu Cywilnego w Ś., z dniem 5 stycznia 2013 r.;

II. odstępuje od obciążania pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu powodowi.

Sygn. akt VIII RC 75/15

UZASADNIENIE

Powód D. W., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o ustanowienie z dniem 5 stycznia 2013 r. rozdzielenia majątkowego pomiędzy powodem D. W. a pozwaną A. W., którzy pozostają w związku małżeńskim zawartym w dniu 27 października 2007 roku przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Ś.. Wniósł również o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że strony zawarły związek małżeński w dniu 27 października 2007 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Ś.. Dotychczas strony nie zawierały majątkowych umów małżeńskich, jak również nie pozostają w przymusowym ustroju małżeńskim. W dniu 19 marca 2013 r. powód złożył pozew rozwodowy w Sądzie Okręgowym w Szczecinie, przed którym obecnie prowadzona jest sprawa rozwodowa o sygn. akt X RC 738/13. Strony żyją w faktycznej separacji od stycznia 2013 r., kiedy to powód wyprowadził się ze wspólnie zamieszkiwanego mieszkania. Strona powodowa wskazała również, że jedynym istotnym zobowiązaniem ciążyącym na stronach jest umowa o kredyt zawarta w celu kupna nieruchomości lokalowej. Koszty związane ze spłatą kredytu ponosi w całości powód.

W odpowiedzi na pozew pozwana A. W., reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, że roszczenie powoda jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Ponadto wskazano, iż nie zaistniały przesłanki do ustanowienia rozdzielenia majątkowego, a w szczególności powód nie wykazał,

że zaistniała sytuacja, która w konkretnych okolicznościach faktycznych wywołuje stan pociągający za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego powoda lub dobra rodziny.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód D. W. i pozwana A. W. (z domu S.) pozostają w związku małżeńskim zawartym w dniu 27 października 2007 roku w C..

Dowód:

-odpis skrócony aktu małżeństwa k. 300.

Między stronami toczy się sprawa o rozwód w Sądzie Okręgowym w Szczecinie zainicjowana przez powoda o sygn. akt X RC 738/13.

Dowód:

- akta sprawy X RC 738/13.

Strony pozostają w separacji faktycznej, nie rozmawiają ze sobą, zwłaszcza w kwestiach finansowych.

Dowód:

- zeznania powoda D. W., k. 107v-108;

- zeznania pozwanej A. W., k. 224-225, 250, 275-276

- informacja z banku, k. 245

Strony posiadają syna B. W., urodzonego (...), który uczęszcza do klasy zerowej w szkole. Strony rozstały się w dniu 2 grudnia 2012 r., następnie w dniu 5 stycznia 2013 r. powód wyprowadził się od pozwanej i ich wspólnego dziecka. Po wyprowadzeniu się powoda pozwana wymieniła w mieszkaniu zamki, powód nie posiada nowego kompletu kluczy. Od stycznia do lipca 2013 r. powód przekazywał pozwanej gotówkę na utrzymanie syna w kwocie 300 zł miesięcznie oraz opłacał czesne za przedszkole syna i dodatkowe odpłatne zajęcia dziecka, łączniełożył na utrzymanie syna kwotę około 550 zł miesięcznie.

Dowód:

- zeznania powoda D. W., k. 107v-108;

- zeznania pozwanej A. W., k. 224-225, 250, 275-276;

- wyrok częściowy z uzasadnieniem, k. 229-235

- protokół, k. 237-239

- zeznania świadka W. S., k. 196-197

Wyrokiem częściowym z dnia 23 października 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin Centrum w S., wydanym w sprawie o sygn. akt VIII RC 100/13, oddalił powództwo A. W. i małoletniego B. W. w części dotyczącej żądania zasądzenia kwoty 250 zł oraz kwot po 800 zł miesięcznie tytułem alimentów na rzecz małoletniego B. W..

Dowód:

- wyrok częściowy z uzasadnieniem, k. 229-235

Strony w dniu 26 czerwca 2008 r. zawarły umowę kredytu mieszkaniowego w wysokości 102.158 CHF, tj. 211.487,49 zł w celu zakupu mieszkania przy ul. (...) w S.. Miesięczna rata kredytu wynosi około 1500 zł. Od samego początku kredyt spona powód, po rozstaniu się stron powód kontynuował spłatę kredytu.

Strony w marcu 2017 r. omawiały kwestię spłaty kredytu hipotecznego, od maja 2017 r. kredyt miał być spłacany przez strony po połowie. Pozwana warunkowała wpłatę swojej połowy od spisania umowy u notariusza. Powód od czerwca wpłacał kwotę 750 zł na wspólny rachunek stron, tytułem spłaty własnej połowy kredytu hipotecznego. Pozwana połowę raty za czerwiec, lipiec i sierpień 2017 r. wpłaciła w dniu 14 sierpnia 2017 r.

Strony nadal posiadają wspólny rachunek bankowy, ponieważ z tego rachunku pobierana jest rata kredytu.

Dowód:

- zeznania powoda D. W., k. 107v-108, 276;
- zeznania pozwanej A. W., k. 224-225, 250, 275-276;
- potwierdzenie przelewu, k. 217, 273-274, 288-290;
- wyciąg bankowy, k. 291-293;
- potwierdzenie wpłaty, k. 294-296

Poza kredytem na mieszkanie strony zaciągnęły we wrześniu 2008 r. dodatkowy kredyt w wysokości 10.000 zł, którego miesięczna rata opiewa na kwotę około 200 zł. Kiedy strony razem mieszkały to wspólnie spłacały ten kredyt, po rozstaniu się stron powód samodzielnie kontynuował spłatę zobowiązania. Ostatnia rata wyznaczona była na wrzesień 2016 r.

Przed wyprowadzeniem się powoda ze wspólnego mieszkania strony kupiły telewizor w systemie ratalnym, raty były spłacane przez powoda.

Środki pieniężne na regulowanie zobowiązań powód uzyskał z tytułu wynagrodzenia za pracę oraz z tytułu pożyczek udzielonych mu przez rodzinę.

Dowód:

- zeznania powoda D. W., k. 107v-108, 276;
- zeznania pozwanej A. W., k. 224-225, 250, 275-276;
- wyrok częściowy z uzasadnieniem, k. 229-235

Pozwana od maja 2013 r. pracuje jako woźna oddziałowa w Przedszkolu Publicznym nr 41 (...) w S., z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 2000 zł brutto miesięcznie. Wcześniej podejmowała prace dorywcze i opiekowała się synem do 4 roku życia, który do przedszkola uczęszczał na 4-5 godzin.

Od czasu rozstania z powodem pozwana była w 2014 r, na wycieczce z A. S., jednak nie jest z nim związana ani z nim nie mieszka. Pozwana mieszka wraz z dzieckiem we wspólnym mieszkaniu stron. Do maja 2013 r. powód opłacał czynsz za mieszkanie, od tego czasu pozwana ponosi koszty utrzymania mieszkania, wszystkie opłaty są uiszczane na bieżąco. W 2013 r. pozwana otrzymywała dodatek mieszkaniowy.

Oprócz wspólnych zobowiązań kredytowych pozwana nie posiada innych kredytów ani pożyczek. Kupiła pralkę, na którą otrzymała pieniądze od swoich rodziców.

Pozwana zgodziła się na rozwód z winy powoda. Przez długi czas chciała, aby powód ponownie zamieszkał z nią i synem, jednak ostatecznie podjęła decyzję, że lepiej będzie jak się rozstaną.

Dowód:

- zeznania pozwanej A. W., k. 224-225, 250, 275-276;
- wyrok częściowy z uzasadnieniem, k. 229-235
- zeznania świadka A. K., k. 106-107
- zeznania świadka K. Ł., k. 197-198
- protokół, k. 237-239

Powód zatrudniony jest w Piekarni (...) w S., w 2012 r. zarabiał 2505,34 zł netto miesięcznie, w 2015 r. zarabiał 1286,16zł netto miesięcznie plus dodatki, w tłusty czwartek była to kwota 500 zł.

Powód mieszka w wynajmowanym przez pracodawcę mieszkaniu, z tego tytułu ponosi opłatę w wysokości 300 zł, kwota ta jest odciągana od pensji. Powód ponosi wydatki: 60-70 zł za telefon, na wyżywienie nie wydaje dużo, bo pieczywo otrzymuje z zakładu pracy, 100 zł inne wydatki oraz dodatkowo koszty środków czystości i higieny.

Kontakty z synem są uregulowane sądownie, powód realizuje kontakty terminowo. Jak syn stron był w przedszkolu, to powód nie utrzymywał kontaktu z przedszkolem i w ciągu pół roku skontaktował się z synem w przedszkolu tylko jeden raz.

Dowód:

- zeznania powoda D. W., k. 107v-108, 276;
- zaświadczenie o zatrudnieniu, k 216;
- zaświadczenie o zarobkach, k. 221-22
- oświadczenie, k. 240
- pismo pozwanej, k. 243-244

Sąd zważył co następuje:

Podstawą żądania pozwu był art. 52 § 1 k.r.o., zgodnie z którym z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej.

Ustalony powyżej stan faktyczny oparty został na całokształcie materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, a w szczególności na powyżej powołanych dowodach z dokumentów, albowiem strony nie kwestionowały ich autentyczności oraz treści, a nadto również Sąd nie powziął wątpliwości co do ich wiarygodności.

Ponadto podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły zeznania stron oraz zeznania ww. świadków. W zakresie istotnym z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotu niniejszego postępowania zeznania te bowiem wzajemnie się uzupełniały, a nadto korespondowały ze sobą oraz z treścią dokumentów, które z powyżej podanych względów zostały uznane przez niniejszy Sąd za wiarygodne.

W pierwszej kolejności należy zasygnalizować, iż w ocenie Sądu możliwe było orzekanie o zniesieniu małżeńskiej wspólności majątkowej z datą wsteczną.

Jak wynika z art. 52 § 1 k.r.o. każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez Sąd rozdzielności majątkowej. Aktualne pozostają orzeczenia, w których podkreślano, że z żądaniem może wystąpić również ten małżonek, który w sposób wyłączny z siebie zawinionych doprowadziło do separacji. Względ na dobro rodziny lub pozwanego małżonka powinny być brane pod uwagę jedynie pod kątem zasad współżycia społecznego. Przeciwnie stanowisko byłoby równoznaczne z zastosowaniem zasady rekryminacji, której nie zawiera przepis. Tym samym, poza granicami ustaleń Sądu w niniejszej sprawie było ustalenie, który z małżonków doprowadził do pozostawania przez strony w separacji faktycznej.

W niniejszej sprawie, mimo konfliktu istniejącego między stronami, bezsporne było to, że strony pozostają w separacji faktycznej. Relacje między nimi są niepoprawne, strony praktycznie zaprzestały rozmawiania ze sobą. Bezpośrednim skutkiem powyższego jest brak jakiegokolwiek porozumienia w kwestiach finansowych między stronami. Powód i pozwana nie mieszkają razem i prowadzą osobne gospodarstwa domowe. Kiedy powód się wyprowadził ze wspólnego mieszkania stron, pozwana zmieniła zamki i obecnie powód nie posiada nowego kompletu kluczy. Powód przez cały czas opłacał ratę kredytu hipotecznego, a pozwana dopiero od maja 2013 r. zaczęła regulować opłaty za świadczenia mieszkaniowe. O wspólnych finansach nie świadczy także okoliczność, iż strony posiadają wspólny rachunek bankowy. Należy zaznaczyć, że wspólne konto strony posiadają w celu opłacania rat kredytu, które nie może zostać zlikwidowane, gdyż jego istnienie jest konieczne dla istnienia kredytu hipotecznego zaciągniętego na mieszkanie, w którym obecnie mieszka pozwana wraz z synem stron. Strona pozwana podnosiła, iż okoliczność spłacania przez strony kredytu po połowie świadczy o porozumieniu stron w kwestii zobowiązań kredytowych. Jednak zdaniem Sądu w niniejszej sprawie można jedynie mówić o próbie porozumienia się, bowiem jak wynika z materiału dowodowego strony w marcu 2017 r. omawiały kwestię spłaty kredytu i umówiły się, że każda ze stron od maja będzie wpłacać połowę raty kredytu na konto. Przy czym pozwana warunkowała wpłatę swojej połowy od podpisania umowy u notariusza. Powód od czerwca wpłacał kwotę 750 zł na wspólny rachunek stron, tytułem spłaty własnej połowy kredytu hipotecznego, z kolei pozwana połowę raty za czerwiec, lipiec i sierpień 2017 r. wpłaciła w dniu 14 sierpnia 2017 r. W związku z czym Sąd uznał, iż do porozumienia nie doszło. Zdaniem Sądu wpłata przez pozwaną swojej połowy raty została dokonana na potrzebę niniejszego postępowania, bo po pierwsze pozwana przelała jednorazowo trzymiesięczną część raty 14 sierpnia, tuż przed ostatnią rozprawą. Po drugie pozwana dokonała wpłaty, pomimo wcześniejszego zarzekania się, że nie dokona zapłaty swojej połowy raty bez wcześniejszego pisemnego uregulowania tej kwestii, do czego faktycznie nie doszło.

Tym samym, oczywistym jest, że separacja faktyczna stron uniemożliwia im zarząd majątkiem wspólnym.

Jeżeli chodzi o ważne okoliczności, to pod pojęciem tym kryją się okoliczności, które powodują, że w konkretnej sytuacji faktycznej wspólność ustawowa przestaje służyć dobru drugiego z małżonków oraz dobru założonej przez małżonków rodziny. Źródłem konfliktów w sferze majątkowej mogą być rozdziewięki natury osobistej między małżonkami. Za poważne powody należy uznać również okoliczności stwarzające sytuacje, w której wykonywanie zarządu majątkiem wspólnym przez każdego z członków rodziny jest niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione. Podstawowym warunkiem prawidłowego działania ustroju wspólności majątkowej jest przede wszystkim harmonijne funkcjonowanie małżeństwa. Zakłócenia w prawidłowym funkcjonowaniu małżeństwa, jak również w stosunkach majątkowych małżonków sprawiają, że ustrój wspólności nie będzie mógł spełniać wyznaczonej mu roli. Ważnym powodem wniesienia przez Sąd małżeńskiej wspólności majątkowej jest separacja faktyczna małżonków, ale tylko taka, która uniemożliwia im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym i najczęściej zarazem stwarza zagrożenie interesów majątkowych.

Strona pozwana wskazała, że żądanie pozwu jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, bowiem powód liczy wyłącznie na poprawę własnej sytuacji nie zważając na sytuację majątkową pozwanej. Jednakże pozwana wcześniej nie pracowała, jedynie dorabiała mimo, że syn uczęszczał do przedszkola. Kiedy powód się wyprowadził, pozwana podjęła stałą pracę zarobkową oraz zaczęła ponosić koszty utrzymania mieszkania, które jak sama przyznała reguluje na bieżąco. Nadto mieszka wraz z synem we wspólnym mieszkaniu stron, a powód wynajmuje mieszkanie i ponosi z

tego tytułu dodatkowe koszty. Nie sposób zatem uznać, że utrzymywanie wspólności majątkowej w jakikolwiek sposób służy czy rodzinie, jaką jeszcze tworzą małżonkowie, czy chociażby samej pozwanej.

W ocenie Sądu strona pozwana nie wykazała, aby istniejący aktualnie w małżeństwie ustrój majątkowy w jakiegokolwiek sposób służył dobru rodziny, czy pozwanej jako współmałżonka. Dodatkowo, pozwana zgodziła się na rozwód z winy powoda, co wiąże się z ustaniem małżeńskiej wspólności majątkowej z chwilą uprawomocnienia się wyroku orzekającego rozwód. Za trwałością i brakiem istnienia więzi gospodarczej pomiędzy stronami przemawia również fakt wystąpienia pozwanej z powództwem o zaspokojenie potrzeb rodziny przeciwko powodowi. W ocenie Sądu wspólność majątkowa między stronami jest więc fikcją, a jej istnienie nie służy również dobru rodziny.

Nadto kwestią sporną było określenie daty, od której ma być ona ustanowiona. W określeniu dokładnej daty opuszczenia wspólnego mieszkania przez powoda nie istniały rozbieżności pomiędzy stronami, strony zgodnie wskazały dzień 5 stycznia 2013 r. W związku z tym zdaniem Sądu w dniu 5 stycznia 2013 r. strony niniejszego postępowania mieszkały już oddzielnie i od tego momentu nastąpiła pomiędzy nimi separacja faktyczna.

Sąd miał tu na uwadze, że wobec brzmienia art. 52 § 2 k.r.o. rozdzielnosc majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu. Zdaniem Sądu, bezpośrednim powodem trwałej separacji pomiędzy stronami było wyprowadzenie się powoda ze wspólnego mieszkania. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało przy tym, że separacja małżonków ma znamiona separacji trwałej, nie ma charakteru przejściowego i skutkuje brakiem możliwości współdziałania w zarządzie majątkiem wspólnym. Materiał dowodowy zebrany w sprawie przekonywał, że małżonkowie od dawna nie są w stanie porozumieć się w kwestiach finansowych. Oboje prowadzą oddzielne gospodarstwa domowe, nie współpracują oraz nie informują się wzajemnie o swoich sprawach finansowych. Dowodem na to, że stan można określić przymiotem „trwały” jest fakt wytoczenia pozwu o rozwód przez powoda. W ocenie Sądu powyższe okoliczności wskazywały na zaistnienie przesłanek do ustanowienia rozdzielnosci ustawowej małżeńskiej z dniem 5 stycznia 2013 r. W dacie wyprowadzenia się powoda ze wspólnego mieszkania istniały ważne powody do ustanowienia rozdzielnosci majątkowej, bowiem powstała sytuacja znacznie utrudniająca współdziałanie w zarządzie ich majątkiem wspólnym.

Z tego względu orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

Z uwagi na gorszą sytuację życiową pozwanej, okoliczność, że sprawuje ona opiekę nad małoletnim synem stron, Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania jej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu powodowi.